

Preek OLE in Tilburg, zondag 1 juni 2025 (Wezenzondag)

Schriftlezing: Johannes 14:15-21

Thema: 'Hij zal in jullie zijn / Dia akan tinggal di dalam kamu'.

Broeders en zusters van onze Heer Jezus Christus,

Zoals u weet staat het 'Kruis van vernieuwing' vanaf Pasen hier in de kerk. En het zal er staan tot en met Pinksteren, volgende week zondag. De kinderen gingen ons voor en u ziet dat het kruis al vol is met veel verlangens, wensen en gebeden van mensen om hun leven te vernieuwen door Gods Geest. Ons thema luidt 'Hij zal in jullie zijn' en het gaat over de belofte van Jezus over de komst van de Heilige Geest.

Saudara dan saudari dalam Tuhan Yesus Kristus,

Seperti yang Anda ketahui, 'Salib Pembaharuan' ada di gereja ini sejak Paskah sampai dengan Pentakosta, hari Minggu depan. Anak-anak telah mendahului kita dan Anda dapat melihat bahwa salib itu sudah penuh dengan banyak kerinduan, harapan dan doa untuk merubah hidup Anda dengan kekuatan Roh Allah. Tema kita berbunyi: 'Dia akan tinggal di dalam kamu' dan berbicara tentang janji Tuhan Yesus akan kedatangan Roh Kudus.

Vandaag is de zondag tussen Hemelvaart van Jezus en Pinksteren. Deze wordt ook Wezenzondag of Exaudi genoemd. Exaudi in het Latijn betekent verhoor of hoor mij. In een tijd van wachten op de komst van de Heilige Geest blijven de leerlingen als wezen achter. Jezus is opgevaren naar de hemel. Hun meester, hun rabbi, hun vriend is niet meer in hun midden. Hij is weg. Er is leegte en gemis door zijn afwezigheid. Ze voelen zich achtergelaten. Ze voelen zich in de steek gelaten en aan hun lot overgelaten en weten niet zeker hoe ze verder moeten met hun leven.

Hari ini adalah hari Minggu antara hari Kenaikan Yesus dan Pentakosta. Hari ini juga disebut sebagai Hari Minggu Yatim Piatu atau Exaudi. Exaudi dalam bahasa Latin, berarti dengarlah atau dengarkanlah aku. Selama masa penantian akan kedatangan Roh Kudus, para murid ditinggalkan sebagai yatim piatu. Yesus telah naik ke surga. Guru mereka, rabi mereka, teman mereka tidak lagi berada di tengah-tengah mereka. Ia telah pergi. Ada kekosongan dan kerinduan akan ketidakhadiran-Nya. Mereka merasa ditinggalkan dan diserahkan pada diri kenyataan mereka sendiri serta belum yakin bagaimana untuk melanjutkan hidup mereka.

Misschien herken je dat gevoel ook in tijden van rouw, onzekerheid en twijfel. Het gevoel van achtergelaten voelen na het sterven van je geliefde, man, vrouw, vader, moeder, kind, broer of zus. Of als je grote tegenslagen ondervindt. De vraag is hoe nu verder? Als gewone mensen weten we het antwoord vaak niet of zijn we beperkt in onze woorden en antwoorden. We hebben daarom God en Zijn Woord nodig om ons te helpen hoe het verder gaat met dit leven. We kijken eerst naar wat er geschreven staat voor en na onze lezing van vandaag.

Mungkin Anda juga mengenali perasaan ini pada saat-saat kesedihan, ketidakpastian dan keraguan. Perasaan ditinggalkan setelah kematian orang yang Anda cintai, suami, istri, ayah, ibu, anak, saudara laki-laki atau perempuan. Atau jika Anda mengalami pergumulan yang besar dalam hidup. Pertanyaannya adalah bagaimana cara melanjutkan hidup? Sebagai manusia biasa, kita sering kali tidak tahu jawabannya. Atau kita terbatas dalam kata-kata dan jawaban kita. Oleh karena itu, kita membutuhkan Tuhan dan Firman-Nya untuk menolong kita melanjutkan hidup ini. Pertama-tama kita melihat apa yang tertulis sebelum dan sesudah bacaan kita hari ini.

In het Evangelie van Johannes lezen we in hoofdstuk 12-16 drie bemoedigende woorden en troostwoorden van Jezus aan Zijn discipelen vóór Zijn dood en Hemelvaart. De eerste troostwoorden lezen we in hoofdstuk 12:20-36. Jezus zei: 'Ik zal verheerlijkt of geëerd worden'. Hoewel het einde van zijn leven gewelddadig en aangrijpend was, zou Jezus in vrede zijn werk op aarde voltooien en zou het verhaal van Gods liefde het LEVENDE verhaal worden. Over de hele wereld zal dit worden verkondigd. Van generatie op generatie zal Jezus verheerlijken. Het tweede troostwoord staat in Johannes 14:1-3: 'In het huis van mijn Vader zijn vele woningen. Want Ik ga heen om u een plaats te bereiden'. Zij die God in Jezus Christus geloven, zullen terugkeren naar het huis van de Vader. Dit geeft ook troost. De schriftlezing van deze zondag is Jezus' derde woord van bemoediging voor Zijn discipelen. Jezus weet dat Zijn discipelen bang, verward en verdrietig zullen zijn. Daarom zegt Hij de woorden hieronder die we samen gaan lezen in Nederlands en Indonesisch.

Dalam Injil Yohanes pasal 12-16 kita membaca ada tiga kata penghiburan dari Yesus kepada para murid-Nya sebelum kematian dan kenaikan-Nya ke surga. Kata penghiburan yang pertama kita dapat baca dalam pasal 12:20-36. Yesus berkata: 'Aku akan dimuliakan'. Walaupun akhir hidupnya sangat kejam dan mencekam, dalam damai Yesus akan menyelesaikan karya-Nya di bumi ini dan kisah kasih Allah, akan menjadi kisah yang HIDUP. Di seluruh dunia hal ini akan diberitakan. Dari generasi ke generasi: Aku akan dimuliakan. Kata penghiburan ke dua terdapat dalam Yohanes 14:1-3: 'Di rumah Bapa-Ku banyak tempat tinggal. Sebab Aku pergi untuk menyediakan tempat bagimu'. Mereka yang percaya kepada Allah dalam Yesus Kristus akan kembali ke rumah Bapa. Bacaan Firman hari ini adalah kata-kata penghiburan Yesus yang ketiga kepada murid-murid-Nya. Yesus tahu bahwa murid-murid-Nya akan merasa takut, bingung dan sedih. Itulah sebabnya Dia mengatakan kata-kata di bawah ini yang akan kita baca bersama dalam Bahasa Belanda dan Indonesia.

De Persoon van DE HEILIGE GEEST

Dan zal Ik de Vader vragen jullie **een andere pleitbezorger** te geven, **die** altijd bij je zal zijn: **de Geest van de waarheid**. De wereld kan **Hem** niet ontvangen, want ze ziet **Hem** niet en kent **Hem** niet. Jullie kennen **Hem** wel, want **Hij** woont in jullie en zal in jullie blijven. Ik laat jullie niet als wezen achter, Ik kom bij jullie terug.

JOHANNES 14:16-18

DE HEILIGE GEEST is een Persoon

(gezamenlijk lezen)

'Aku akan minta kepada Bapa, supaya Ia memberikan kepadamu seorang Penolong yang lain, yang akan menyertai kamu selama-lamanya, yaitu Roh Kebenaran. Dunia tidak dapat menerima Dia, sebab dunia tidak melihat Dia dan tidak mengenal Dia. Namun kamu mengenal Dia, sebab Ia menyertai kamu dan akan tinggal di dalam kamu. Aku tidak akan meninggalkankamu sebagai yatim-piatu. Aku akan datang kepadamu' (Yohanes 14:16-18).

TONY EVANS zegt: Een van de grote fouten die we vandaag maken bij het begrijpen van de Heilige Geest, is het negeren dat Hij een echt Persoon is. Hij denkt (1 Kor. 2:10-11), heeft gevoel (Ef. 4:30), en heeft een wil (1 Kor. 12:11). Wij willen alleen maar een band met Hem hebben als bron van kracht of een veld van energie die verhoogd wordt, in plaats van groeien in onze persoonlijke band met Hem. Hij is een Persoon die gekend moet worden, niet alleen maar als een kracht om gebruikt te worden.

TONY EVANS berkata: Salah satu kesalahan besar yang kita lakukan saat ini dalam memahami Roh Kudus adalah mengabaikan fakta bahwa Dia adalah Pribadi yang nyata. Ia berpikir (1 Korintus 2:10-11), memiliki perasaan (Efesus 4:30), dan berkehendak (1 Korintus 12:11). Kita hanya ingin memiliki hubungan dengan-Nya sebagai sumber kekuatan atau untuk tingkatkan energi, bukannya bertumbuh dalam hubungan pribadi kita dengan-Nya. Dia adalah Pribadi yang harus dikenal, bukan hanya sebagai kekuatan untuk dipergunakan.

De heilige Geest is een persoon en niet een of andere magische kracht in het leven van de christenen. Hij moet gekend worden en niet alleen maar als een kracht om gebruikt te

worden. Jezus vraagt een Helper, Geest van de waarheid om ons nabij te zijn. Vindt u dat niet een ontroerend beeld? Zo zorgzaam is Hij voor ons. Hij weet dat wij het niet alleen kunnen.

De Geest zal doen wat Jezus deed: onderwijzen, leiden, troosten, bemoedigen, maar op een nóg diepere manier, van binnenuit. En dan zegt Hij iets radicaals: "Hij blijft bij jullie en Hij zal in jullie zijn." In de oude vertaling staat ' Hij blijft bij jullie en zal in jullie wonen'. Dit is zijn belofte aan alle gelovigen.

Roh Kudus akan melakukan apa yang Yesus lakukan, mengajar, memimpin, menghibur, menguatkan, tetapi dengan cara yang lebih dalam lagi, yaitu dari dalam. Kemudian Dia mengatakan sesuatu yang radikal: "Ia menyertai kamu dan akan tinggal di dalam kamu". Ini adalah janji-Nya kepada semua orang percaya.

Dus de heilige Geest is niet alleen bij ons, maar woont in ons. Dit is het geheim van het nieuwe verbond. In het Oude Testament woonde God in de tabernakel, in de tempel. Maar nu maakt Hij van ons hart Zijn woonplaats. In Romeinen 8:9 staat: "Als Gods Geest in u woont, bent u in de Geest". Een andere tekst staat in 1 Korintiërs 6:19: "Of weet u niet dat uw lichaam een tempel is van de Heilige Geest, die in u is?" Wat betekent dit concreet? Dit betekent: de heilige Geest heeft een intrek in je eigen leven. Dit is geen afstandelijke vervanging, maar een verdieping van Gods nabijheid. God woont in mensen. Omdat God in ons woont, betekent het dat we nooit alleen zijn, ook niet in de duisternis. Zijn aanwezigheid is geen extern licht, maar een inwendig vuur. Die Geest vernieuwt ons denken. Hij vermaant ons als we afdwalen en in zonde leven. Hij troost ons in onze zwakheid. Hij doet ons bidden, zelfs als woorden ontbreken.

Roh Kudus tidak hanya menyertai kita, tetapi juga tinggal di dalam kita. Inilah rahasia dari perjanjian yang baru. Dalam Perjanjian Lama, Allah berdiam di dalam tabernakel, di dalam bait suci. Tetapi sekarang, Dia menjadikan hati kita sebagai tempat kediaman-Nya. Roma 8:9 mengatakan: "Jika Roh Allah diam di dalam kamu, maka kamu hidup oleh Roh". Ayat lainnya adalah dalam 1 Korintus 6:19: "Atau tidak tahukah kamu, bahwa tubuhmu adalah bait Roh Kudus, yang diam di dalam kamu?" Apa artinya ini? Ini berarti Roh Kudus berdiam di dalam hidup Anda dan saya sendiri. Ini bukanlah menggantikan yang jauh, tetapi mendalami kedekatan Allah. Allah berdiam di dalam diri manusia. Karena Allah berdiam di dalam kita, itu berarti kita tidak pernah sendirian, bahkan di dalam kegelapan. Kehadiran-Nya bukanlah cahaya eksternal, tetapi api internal. Roh Kudus itu memperbaharui pikiran kita. Dia menegur kita ketika kita tersesat dan hidup dalam dosa. Dia menghibur kita di dalam kelemahan kita. Dia membuat kita berdoa bahkan ketika kata-kata tidak dapat kita ucapkan.

"Hij zal in jullie zijn." Dit is geen lege belofte, geen vage troost. Het is de werkelijkheid van Gods aanwezigheid in elke gelovige. Geen andere religie spreekt zo intiem over God, niet alleen als Schepper, niet alleen als Verlosser en Redder, maar ook als Bewoner van ons hart.

“Dia akan tinggal di dalam kamu.” Ini bukan sebuah janji kosong, bukan penghiburan yang tidak jelas. Ini adalah realitas kehadiran Tuhan dalam diri setiap orang percaya. Tidak ada agama lain yang berbicara begitu intim tentang Tuhannya. Tidak hanya sebagai Pencipta, tidak hanya sebagai Penebus dan Juruselamat, tetapi juga sebagai Penghuni hati.

Wellicht helpt dit schema hieronder om te begrijpen wat Jezus bedoelde met de belofte over de Heilige Geest.

Jezus	De Heilige Geest
Was bij ons (incarnatie)	Is in ons (inwoning)
Leerde de waarheid	Leidt ons in alle waarheid
Troostte, sprak, handelde	Troost, spreekt, handelt
Was beperkt in tijd en ruimte	Is bij alle gelovigen, overal, altijd
Ging terug naar de Vader	Werd gezonden door de Vader en de Zoon

Mungkin skema di bawah ini membantu kita untuk mengerti apa yang Yesus maksudkan dengan Roh Kudus yang dijanjikan.

Yesus	Roh Kudus
Bersama kita (inkarnasi)	Ada di dalam kita (berdiam/tinggal)
Mengajarkan kebenaran	Memimpin kita pada seluruh kebenaran
Menghibur, berbicara, bertindak (di masa lalu)	Menghibur, berbicara, bertindak (di masa sekarang)
Terbatas dalam ruang dan waktu	Selalu menyertai semua orang percaya di mana saja
Kembali kepada Bapa	Diutus oleh Bapa dan Anak-Nya

De Geest van God is in ons en Jezus verzekert ons in deze woorden dat Hij ons niet als wezen achterlaat. Hij komt terug. Wanneer weten we het niet. We weten alleen dat wij niet alleen zijn. Jezus zegt: "Ik ga weg, maar Ik laat jullie niet als wezen achter" (Joh.14:18). Dat beeld van wezen, dat Jezus gebruikt, verwijst naar de Bijbel dat God een speciale liefde heeft voor de wees, de weduwe en de vreemdeling. Je was helemaal aan je lot overgelaten. Het is een verschrikking. Zonder ouders was je enorm kwetsbaar. Onze aanvangstekst laat iets horen dat troost geeft aan alle weeskinderen: 'Al verlaten mijn vader en moeder mij, de HEER neemt mij liefdevol aan (Psalm 27:10). God in Jezus Christus en de kracht van de heilige Geest verlaten je niet. Je hebt de hemelse Vader en zijn Geest die in je woont.

Roh Allah ada di dalam kita, dan dalam perkataan ini Yesus meyakinkan kita bahwa Dia tidak meninggalkan kita sebagai yatim piatu. Ia akan datang kembali. Kapan kita tidak tahu. Kita hanya tahu bahwa kita tidak sendirian. Yesus berkata, "Aku pergi, tetapi Aku tidak akan meninggalkan kamu sebagai yatim piatu" (Yohanes 14:18). Gambaran tentang anak yatim piatu yang digunakan Yesus menunjuk pada Allah yang mempunyai perhatian, cinta kasih pada anak yatim, janda dan orang asing. Tanpa orang tua, hidup Anda sangat rentan. Nats pembukaan kita mengungkapkan sesuatu yang memberikan penghiburan bagi semua anak yatim piatu: 'Sekalipun ayah dan ibuku meninggalkan aku, namun TUHAN dengan penuh kasih menerima aku (Mazmur 27:10). Allah di dalam Yesus Kristus dan kuasa Roh Kudus tidak akan meninggalkanmu. Kamu memiliki Bapa di surga Dan Roh-Nya yang tinggal di dalam hatimu.

Wees worden, raakt ook het gevoel aan dat mensen, u en ik, kan overvallen. Ook al zijn we al lang volwassen, hebben we een gezin gesticht, hebben we geleerd om voor onszelf te zorgen, maar toch worden we weer kind als een van de ouders ontvalt, en zeker wanneer het de laatste is van de twee. Hij is nabij met Zijn Geest en woont in ons hart maar niet zonder opdracht zoals Hij meermalen zegt: 'elkaar liefhebben' (Joh.13:34; 15:12,17). Onze lezing begint en eindigt met deze woorden over liefde (Joh 14:15 en 21). Jezus liefhebben is actie naar de mensen toe. Liefhebben is niet een aangenaam gevoel van binnen. Maar dat je die ander het leven gunt, de ruimte geeft om tot haar recht te komen.

Menjadi yatim-piatu, juga menyentuh perasaan Anda dan saya. Meskipun kita telah dewasa dan berkeluarga, bisa menjaga dan merawat diri sendiri. Namun jika salah satu orang tua meninggal, kita menjadi seperti anak lagi, terutama ketika yang meninggal itu adalah yang terakhir dari kedua orang tua. Dia dekat dengan Roh-Nya dan tinggal di dalam hati kita, tetapi bukan tanpa perintah seperti yang Ia katakan beberapa kali: 'Kasihilah satu sama lain' (Yoh.13:34; 15:12, 17). Bacaan kita diawali dan diakhiri dengan kata-kata tentang kasih ini (ay.15 dan 21). Mengasihi Yesus adalah tindakan terhadap orang lain. Mengasihi bukanlah perasaan yang menyenangkan di dalam hati. Tetapi bahwa Anda memberikan orang lain ruang kehidupan yang menjadi haknya.

Terug naar het kruis van vernieuwing zoals ik aan het begin van deze prediking zei. Ik weet niet wie wat heeft opgeschreven. Dat weet alleen u, jij en God. Wij bidden en hopen dat wij bewuster gaan leven met de Geest van God die in ons zal zijn. Die ons wil vernieuwen. Die Geest is al gekomen en Hij wil ook in u, jou wonen. Dat je in de belofte van God gaat ontdekken wat je nodig hebt om staande te blijven in dit leven. Dat leegte en gemis kunnen worden gemaakt tot een ruimte waar verwachting en hoop ontstaan. In die Geest van God zullen wij allen leven en ademen.

Amen

Kembali kepada salib pembaruan seperti yang saya katakan di awal khotbah ini. Saya tidak tahu siapa yang menuliskan apa. Hanya Anda, Anda dan Tuhan yang tahu. Kita berdoa dan berharap bahwa kita akan hidup dengan lebih sadar dengan Roh Allah yang akan ada di dalam diri kita. Yang ingin memperbaharui kita. Roh itu telah datang dan Dia ingin berdiam di dalam diri Anda juga. Bahwa dalam janji Allah, Anda akan menemukan apa yang Anda butuhkan untuk berdiri teguh dalam kehidupan ini. Rasa kehilangan dan kerinduan dapat dibuat menjadi sebuah ruang di mana penantian dan harapan muncul. Di dalam Roh Allah itu kita semua kan hidup dan bernafas.

Amin